

Lichtmis vieren in de parochie

Op 2 februari viert onze Kerk in haar liturgie het Feest van de Opdracht van de Heer. Het is ook beter bekend onder de volkse benaming „Maria Lichtmis“. De laatste jaren is op verschillende plaatsen de gewoonte gegroeid om bij deze gelegenheid een viering te houden waarin de kinderen worden gezegend die tijdens het voorbije jaar werden gedoopt. Het is een bescheiden manier om na de doop contact te houden met jonge ouders.

Ontmoeting tussen Oud en Nieuw

Het feest van de Opdracht van de Heer berust helemaal op het Bijbelse verhaal uit Lc 2,22-39, waarin Maria en Jozef het kind Jezus naar de tempel brengen. Ze willen daar hun eerstgeboren zoon volgens de voorschriften van de Wet van Mozes op de 40ste dag na zijn geboorte aan God opdragen. Ze ontmoeten er de oude Simeon en de profetes Hanna. Beide figuren worden door Lucas geschetst als vertegenwoordigers van het Oude Verbond, de „armen van geest“ die hun vertrouwen in God hebben bewaard. Simeon neemt het kind in zijn armen en herkent Jezus als de Messias, die een licht zal zijn voor alle volken: het Oude en het Nieuwe verbond ontmoeten elkaar.

Op 2 februari of op zondag?

Met een zekere naïviteit, die ook op andere momenten in het liturgisch jaar opduikt, houdt de liturgische kalender vast aan de datum van 2 februari: dat is inderdaad precies 40 dagen na 25 december, de dag waarop we de geboorte van Jezus vieren. Dat betekent dat het feest van Lichtmis niet noodzakelijk op een zondag valt. In onze huidige context is het natuurlijk niet zo gemakkelijk om jonge gezinnen met kinderen tijdens de week te mobiliseren voor een avondviering. Als 2 februari op een vrijdag valt, is het wellicht wel mogelijk, op voorwaarde dat de ouders de uitnodiging vroeg genoeg hebben ontvangen, zodat ze hun agenda daar naar kunnen schikken. Op vele plaatsen wordt de kinderzegen echter liever gepland op de zondag die volgt na 2 februari. Er zijn dan nog verschillende scenario's mogelijk.

Tijdens de eucharistieviering

Op sommige plaatsen wordt de zegen van de kinderen in de eucharistieviering op zaterdag of zondag geïntegreerd. Het voordeel van deze formule is dat de

gemeenschap aanwezig kan zijn bij het gebeuren en dat de jonge ouders van hun kant in de gewone zondagsviering opgenomen worden. Als de groep peuters vrij groot is, zal er wel onvermijdelijk ook wat meer onrust en verstrooiing zijn tijdens de viering. Dat veronderstelt bij de andere aanwezigen een zekere sportiviteit.

Een andere vraag hierbij is: welke schriftlezingen kiezen we? Op sommige plaatsen vervangt men de lezingen van de zondag door de lezingen van 2 februari. Dat is wellicht niet zo'n goede oplossing: de opeenvolging van de evangeliëperikopen wordt onderbroken en de mensen die thuis de zondagsviering hebben voorbereid, krijgen andere lezingen dan ze verwachtten. Het is misschien beter om de eigen schriftlezingen van de zondag te behouden en te zoeken naar een evenwicht tussen de aandacht voor de kinderzegen en de „gewone” boodschap die de liturgie van die dag in zich draagt. Dit jaar lezen wij bijvoorbeeld op 3 en 4 februari Lc 5,1-11, waar Jezus Simon Petrus uitnodigt om naar het diepe te varen en de netten uit te gooien. De lezing eindigt met de bemoedigende woorden: „Wees niet bevreesd, voortaan zult ge mensen vangen.” Het kleine kind Jezus, dat door de oude Simeon als Licht voor de volkeren werd aangeduid, is hier al aan het werk om zijn naam waar te maken! Kunnen jonge ouders zich niet evengoed door deze schriftwoorden aangesproken weten?

De band met het verhaal van Jezus' opdracht kan gerust op andere manieren gemaakt worden: bij het openingswoord, waarbij men de jonge ouders toch extra welkom zal heten, kan men verwijzen naar het voorbije feest van 2 februari en naar het bezoek van Jozef en Maria aan de tempel. Men kan ook op het moment van de kinderzegen zelf enkele verzen uit het verhaal als inleiding voorlezen (bijvoorbeeld Lc 2, 22.27b-35). Ofwel kan men met de ouders na de communie een gebed uitspreken, waarin de band met het verhaal van Lucas tot uitdrukking komt. Bijvoorbeeld met deze woorden:

God, onze Vader,
Jozef en Maria hebben hun kind Jezus
na de geboorte naar de tempel gebracht,
om uw zegen te vragen
en het aan U toe te vertrouwen.
Vandaag volgen wij hun voorbeeld.
Wij komen tot U en vragen:
zegen en behoed onze kinderen.
Schenk hen gezondheid,

blijdschap en levenskracht.
Blijf ook ons nabij,
en help ons
om het beste van onszelf te geven,
opdat zij in onze liefde en zorg,
U mogen leren kennen.
Wij vragen het in naam van Jezus,
ons Licht en onze Vrede. Amen.

Kinderzegen op zondagnamiddag

Op andere plaatsen kiest men voor een kinderzegen in het kader van een gebedsviering op zondagnamiddag. Het nadeel daarvan is dat er, naast de uitgenodigde ouders met hun kinderen, meestal slechts een kleine vertegenwoordiging van de geloofsgemeenschap aanwezig is. Voordeel is echter dat men zich in de uitwerking van de viering uitdrukkelijker kan richten tot de jonge ouders, en dat men de momenten van de kaarsenwijding, de lichtprocessie en de eigenlijke zegen ruimere aandacht kan geven dan tijdens de eucharistieviering.

De aanwezigheid van vele kleine kinderen maakt het niet zo eenvoudig om een sfeer van gebed en luisterbereidheid te creëren bij de aanwezigen. Gitaarmuziek, blokfluit of zacht orgelspel kunnen helpen om van bij het begin uit te nodigen tot een zekere rust. Na een verwelkoming en een openingslied is het goed om eerst naar de Schrift te luisteren: in het begin van de viering is de aandacht vaak nog het grootst. Het verhaal van de opdracht van Jezus in de tempel ligt hier voor de hand. Na een homilie kunnen er voorbeden volgen. Daarna kan men de kaarsenwijding inlassen, met het gebed over de kaarsen en de uitreiking ervan. Daar waar de inrichting van de kerk het toelaat, is een processie met de brandende kaarsen naar het Mariabeeld een mooi gebaar. Om dit echter vlot te laten verlopen moet men de ouders vooraf inlichten, en spreekt men best enkele mensen aan die de processie zonder aarzelen in gang zetten. Dan volgt de eigenlijke kinderzegen. Als de groep niet te groot is (en het rumoer niet te luid...) is het mooi als de voorganger, na een algemeen zegengebed, ieder kind persoonlijk zegent met de gekende formule: „God zegene en beware u”. Zoniet is het wellicht beter om enkel het zegengebed met uitgestrekte armen over alle ouders en kinderen uit te spreken. Tot slot: het heeft niet veel zin om kindergeschrei te proberen „overmeesteren” door luider in de micro te gaan spreken. Dat verhoogt alleen maar het gevoel van onrust.

Ruimte voor ontmoeting

De viering van de kinderzegen is niet alleen een ideale gelegenheid om de band aan te halen tussen jonge ouders en de parochie: het geeft ook jonge ouders de kans om met elkaar kennis te maken. Daarom is het heel goed als er aansluitend bij de viering een moment van ontmoeting wordt voorzien. Pannenkoeken vormen voor deze gelegenheid het ideale recept...

Joris Polfliet
Secretaris ICLZ